

TILLSAMMANS SKAPAR VI EN "LEVANDE" HEMBYGDSGÅRD

Tiden "rinner" onekligen iväg med en faslig fart.

Det är inte länge sedan en liten men naggande god grupp av föreningens medlemmar kliade sina huvuden, ringde mängder av telefonsamtal, gladdes -och förtvivlade i en salig röra, över sommarens verksamhets-schema på vår vackra Hembygdsgård. Och....än en gång....fick de ihop det, med o-undvikliga fel och brister, men framför allt med ett i stort sett fantastiskt resultat.

TACK ALLA NI SOM STÄLLT UPP - MEN SÅ ÄR OCKSÅ HEMBYGDSGÅRDEN "LEVANDE" OCH DEN CENTRALA PLATSEN FÖR SKÖNHET I KOMMUNENS CENTRALORT:

Under sommaren har bl.a. arrangerats en rad lunchunderhållningar, men föreningen har dessutom varit medarrangör på konserter i bl.a. kyrkan.

Ett fint tillskott är utedansbanan. Dels har den en utformning som smälter in i miljön, men därutöver inbjuder den till många arrangemang, gärna med gammal traditionell utedansbane-sed som grund. Den är resultatet av ett utsökt samarbete med Dundermarknan' och IFK Strömsund och framgent ökar förhoppningsvis samarbetet ytterligare - olika föreningar - emellan.

Det är tillsammans vi kan hålla en levande hembygdsgård och överhuvudtaget en levande glesbygd vid liv!

Ströms Hembygdsgård - det tål att påpekas - har till skillnad från en del andra hembygdsgårdar, inte enbart en förvaltande, museal roll. Nej, sedan långt tillbaka finns en "nöjesträdion" förknippad med hembygdsgården. Storhetstiden var väl 50-60-talen med Gunnar Granströms "Ströms kvällar" som flaggskepp.

Programkommittén har börjat smida planer för nya Ströms kvällar. Som Hembygdsföreningens samtliga utsökt arbetande kommittéer, brukar de driva igenom och lyckas med sina idéer och satsningar, så där är något att se framemot sommaren-94.

Men Hembygdsgården har förutsättningar att "leva" på vintern också.
Det är bl.a skyltsöndagens populära aktiviteter ett bevis på.
Vårvinterns lyckade snöskulpturmässa kommer också att upprepas nästa år.

Och - Du - som har idéer och tips, hör av Dig till Ingrid på kansliet,
till någon kommitté eller direkt till undertecknad.

Med önskan om en trevlig, svamp, bär, fisk, älg- och potatisrik höst-
skörd hälsar

Hans-Erik Dahlgren
Ordförande

SOMMARENS AKTIVITETER PÅ STRÖMS HEMBYGDSGÅRD 1993.

- 19/6 Spelmansstämma. Vädret var dåligt men spelmännen bra och många,
och vi ser gärna att detta arrangemang återkommer. Stora spel-
mansstämman "SPELMANNEN" kommer till Strömsund sommaren 1995.
- 25/6 Sedvanligt midsommarfirande. Åter i Strömslagets regi. Musik av
Gåxsjö/Ströms spelmanslag. Louice Kritschewsky var lekledare.
Upphållsväder under firandet och mycket folk kom till ett fint
engagemang.
- 30/6 Dansgrupp från Valga i Estland uppträdde kl.14. Fint program med
duktiga dansare.
- 5-31/6 Daglig luncunderhållning kl.12¹⁵. Rolf Waldemarsson har lagt ner
ett otroligt arbete att skaffa folk till underhållningen, men ty-
värr sviker publiken. Vi får försöka hitta på något annat.
- 5/7 "BERÄTTARVECKA". Författarkväll. P. Lucas Erixson och Anna Westberg.
- 6/7 Proffsigt uppträdande i världsklass av indiska dans- och musik-
gruppen SETU. Regnigt och kallt, men värmande uppvisning.
- 17/7 Årets Hembygdsdag inleddes i kyrkan av nye Strömsundsprästen
Jan Ove Bengtsson och Byfräsarnas sångkör sjöng liksom de sen
underhöll nere på Hembygdsgården dit man paraderat. Här medver-
kade Ströms och Gåxsjö spelmanslag samt durspelaren Reine Tho-
rander från Bågavattnet och Strömslaget bjöd på folkdansuppvis-
ning. En lyckad dag med aktiviteter av olika slag och servering
av kesfil och stutar i Storstugan.
- 19/7 LOPPMARKNAD i liten skala, men vi tror på det evenemanget och
hoppas att få in mycket mer "prylar" till nästa år. Städa på
vindar och i förråd och skänk i stället för att kasta saker!

22-25/7 Strömsunds höjdpunkt Dundermarknaden med stor uppslutning.

24/6 -

18/7 SLÖJDMÄSSAN. Här finns önskemål att den skall vara öppen hela juli månad kommande år då många besvikna besökare vänt vid entrén då de hört att Slöjdmässan stängt.

Tre veckor under juli månad har Mats Eriksson fixat Tipsrundor på HG för familjer m.fl. vetgiriga.

Under sommaren har Strömsunds kommun haft besök av Radio Jämtland som direktsände ett program från Hembygdsgården.

Tunnbrödsbak har ordnats några gånger och gett ett stort tillskott i föreningskassan. Om ändå fler kunde ställa upp, så det kunde bakas flera dagar, skulle vi kanske slippa den för många Strömsbor "förhatliga" inträdesavgiften på tio kronor.

Hjalmar Strömer-stugan har även denna sommar varit öppen dagligen. Här har flera damer suttit vid vävstolen och inte att förglömma tennsmeden Sven Sikström, som förtiötva hela dagar suttit i stugan med sitt hantverk. Vem gör om prestationen? Midsommardagen bjöd kyrkan högmässogudstjänst på Hembygdsgården och skänkte hela kollekten till vår förening för vilket vi Varmt Tackar!

Kyrkan och de frireligiösa samfunden i Strömsund har under fem tisdagskvällar inbjudit till "Stugmöten", en fin tradition.

Vi tackar varandra för en trevlig sommar. Med hopp om mera sol och värme -

Väl mött nästa sommar!

Gunvor Göransson i programkommittén.

EKONOMISK SAMMANSTÄLLNING AV SOMMARENS INKOMSTER PÅ HEMBYGDSGÅRDEN.

Entréavgifter	69.525:-
Försäljning i biljettkiosken (vykort, inform.blad)	690:-
Tombola	29.794.50:-
Tunnbrödsförsäljning	5.394:-
Servering i Storstugan	2.675:-
Div. försäljning i stugorna	2.762:-
Loppmarknadsförsäljning	998:-
Kronor:	111.838.50:-

Antal betalande besökare under 38 dagar var 609⁴ st. varav 550 köpt säsong-kort. Medelintäkten av biljettförsäljningen är 1848:-/dag. Förra sommaren passerade 739⁴ betalande grindarna. En minskning alltså med 1300. Vad beror detta på ? Den regniga sommaren ? Flera sålda säsong-kort ? Den höjda entréavgiften ? Säkertligen finns andra orsaker. Kanske Hembygdsgården och dess verksamhet inte motsvarar de förväntningar som många ställer ?

Förutom uppgiften att försöka finna svar på frågorna ovan bör styrelsen även arbeta fram en heltäckande planering och organisation av sommarverksamheten på vår hembygdsgård. /SER

På varje marknad finns två slags tokstollar: de som begär för mycket och de som begär för litet.

Ryskt ordspråk.

BYGGVERKSAMHET PÅ HEMBYGDSGÅRDEN.

I årets majnummer av "Strömsbladet" kunde vi omtala, att livlig bygg- och underhållsverksamhet pågått sedan tidiga våren. Det nämndes att en rökbastu var återuppford och att nya spåntak lagts på Fäbodstugan och Kafé Tomtens västra takhalva. Arbetena har sedan fortsatt med nya broar till Sockenskrivarstugan/bakstugan och till Storstugan/Vedjeögården, den senare även med ruilstolsramp. Nytt, rött plåttak har vidare lagts på Kanslibyggnaden efter ett grundligt och omfattande isoleringsarbete. Så har Mullnåshärbret fått ny bro och nytt bräddtak samt flyttats intill och i linje med Sockenskrivarstugan för att ge plats åt en åttkantig, ca. 250 m² stor dansbana. Bygget, en angelägenhet för IFK Strömsund, har finansierats genom företagssponsring och med arbetskraft genom kommunens försorg.

Hembygdsföreningens egen byggverksamhet har utförts av byggnadskommitténs ordförande Sigvard Mårtensson, vår vaktmästare Gunno Emanuelsson samt av ALU-arbetskraft.

STENMUREN RUNT VÅR KYRKA.

Ströms kyrka och kyrkogården vid kyrkan omgärdas av en mycket vacker stenmur. Stenmuren ersatte ett tidigare trästaket, och den lades 1938 och 1939 och avsynades den 12 juni 1939.

Sten till muren togs på Digerön i det s.k. stenbrottet. Kyrkorådet anhöll hos byamännen i Öhn att få ta sten till muren, vilken begäran bifölls.

Som framgår av bifogade anbud utfördes arbetet med muren av flera stenarbetare. Troligen ingick i anbudet brytning, och lastning av stenen på prām samt läggning av muren.

Transporten av stenen på en stor träprām från Digerön till Strömsund utfördes av Sven Hallström, Öhn och Strömsund, som anskaffade pråmen för just detta uppdrag.

Grindarna ingick ej i stenarbetarnas åtagande, utan dessa utfördes av smidesmästaren Johan Holter, boende i Östersund men bördig från strand.

På bifogade fotografi syns hur läggning av muren pågår, och att stubbrytare användes, ett redskap som numera sällan användes.

Stenarbetarna är i bakre raden från vänster: Erik Valdemar Eriksson, Jacob Olsson (sedermera Olbrant) och Jacob Nilsson.

Främre raden stående från vänster: Johan Johansson, därefter en obekant men troligen en man kallad för HälsingeJohan, och sist Johan Andersson.

Om man nu femtiofem år efter murens uppförande, tittar på den kan man ej hitta några skavanker, ej några sättningar eller förskjutningar, och den är förmodligen underhållsfri många hundra år ännu. Sten är tydligen ett bra byggnadsmaterial, som av noggranna och duktiga arbetare, som ovan, ger bestående verk.

Johan Mattsson
Källor: Egna
anteckningar.

A N B U D

Vi samtliga här nedan antecknade, åtaga oss att till en kostnad av Kr. 8.184:--/åttatusenettthundraåttiofyra Kr./utföra om-läggning av kyrkomuren samt vad därmed tillhör, förutom anskaffande av grindar.

Strömsund den 2/8-38.

Jacob Nilsson Mr Johan A Andersson Stenarb.
Jacob Olsson " Joh. E. Johansson Stenarb.
med flera! Erik Waldemar Eriksson Stenarb.

NÄSTORP 1:111. RISNÄSET

Ovan avbildade hus stod på Näsvisken och uppfördes och innehades av Johan Berg och sonen Olle år 1912. Det ersatte Hans Erik Löfnäs tidigare byggnad och såldes omkring 1925 till snickaren Erik Stafrén från Öhn. Stafrén sålde 1942 huset till Erik Åkerström, vars dotter, som gifte sig med Sten Ringbert, fortfarande äger och bebor fastigheten. Johan Berg med fru flyttade till Stavre.

Det 1912 byggda huset brann vid midsommartiden 1947 ner till grunden och ersattes av dagens byggnad, som uppfördes av byggmästarna Erik Häggström och Arvid Jonsson.

HAMMERDALS FÖRSAMLING.

Hammerdal bildar pastorat, till vilket även Gåxsjö annexförsamling hör. Hammerdals församling tillhör Ströms kontrakt. Innan Gåxsjö 1884 byggde kyrka och blev egen församling låg det under Hammerdal.

Ströms församling var annexförsamling till Hammerdal från 1300-talet till 1873.

Kyrkobyggnader i pastoratet är Hammerdals- och Gåxsjö kyrkor.

HAMMERDALS KYRKA.

Den plats där kyrkan nu ligger, på ett näs som går ut i Hammerdalssjön, har varit kyrk- och begravningsplats åtminstone sedan 1200-talet.

I en handling från 1282 omtalas en Agmunder såsom profaster i Hammerdal. Kyrkan är av sten. Om den äldsta kyrkan på platsen vet man ingenting, men man vet att 1590 uppfördes en kyrkobyggnad, som ersattes av den nuvarande. Den kyrkan blev för liten, enär församlingens folkmängd ökade trots den folkminskning som Sverige i övrigt drabbades av genom farsoter och krig samt trots det svåra ekonomiska läget som rådde i landet efter Karl XII:s krig.

År 1729 påbörjades byggandet av ny kyrka, och 1735 stod bygget färdigt. Vid den tiden var det vid kyrkan en fristående klockstapel, som revs 1748 och ersattes av en ny.

Åren 1778-1782 byggdes kyrkan ut och då erhöll den sitt i stort sett nuvarande utseende med undantag av tornbyggnaden som utfördes 1817-1818. Övanför ingången till kyrkan finns en tavla där man kan läsa följande:

KARL XIII:S REGERING

Riddare Lars Anell var länets hövding. Herr Doctor Er. Arb. Almkvist stiftets biskop.

Herr Johan Angman församlingens Pastor. Uppfördes denna tornbyggnad 1817.

Johan Ångström

Per Olsson

härvid byggmästare

var kyrkvård

I klockstapeln monterades två klockor som sedan flyttades till tornbyggnaden. År 1931 anskaffades en ny storklocka. Således hänger i tornet tre klockor, som är försedda med elektrisk ringning. De ha följande inskription:

VAR GUDS HAND TILL DET BÄSTA

ÖVER ALLA THEM SOM HONOM SOM I ESRACE. VIII. V 22

NÄR DU HÖRER DETTA LJUD

SKYND DIG TILL HERREN GUD

UTI TEMPLET OCH HANS KYRKA

DÄR DU FAR FÖR SJÄLEN STYRKA

ATT DIN GUD OCH HERRE TJENA

SJELV VILL HAN DIG KRAFT FÖRLÄNA

IGENOM KYRKOHERDEN NILS BLOMS FARANSTALTANDE
ÄR DENNA KLOCKA GUTEN I SUNDSVALL ÅR 1793
AF CARL JAC. LINDERBERG.

Lillklockan:

SA LÄRER DU DÖDLIGA ALLA AT GÖRA BÄTTRING I TID
AT NÄR GUD EDER KALLAR I MATTE FÅ FARA I FRID
TY SALIGA DÖD OCH EVIG RO
BLIR DERAS LOTT SOM I SANN TRO
FRÅN VERLDEN AVSKED TAGA.

KYRKOHERDE MAGISTER NILS BLOM, PASTOR I HAMMERDAL
BLEV DENNA KLOCKA GJUTEN I SUNDSVALL ÅR 1801
AF CARL JAC. LINDERBERG.

Klockan som är från 1931:

GJUTEN TILL HAMMERDALS KYRKA ÅR 1931 AV M. O. OLSSON YSTAD.
UTÖVER FAGER HAMMERDALSBYGD SÄND DINA TONER VIDA
SAMLÄ TILL VÄCKELSE TRO OCH DYGD DEM SOM TILL TEMPLET SKRIDA
RING TILL LYCKOSAM BRUDEPÄLL RING TILL HELGMÅL I MODANS TJÄLL
RING ÖVER LIVETS SISTA KVÄLL HIMLENS FRID SOM VI BIDA.

I Hammerdals församling bodde 1990, 2820 innevånare.

Johan Mattsson.

Källor: "Hammerdals Kyrka" av Maj Noderman.

Egna anteckningar.

Den blickar aldrig framåt
som inte kan blicka bakåt
den sörjer illa för barnbarn
som saknar intresse för farfar

Den vet föga om rummet
som inte har känsla för tiden
den tänker föga på andra
som blott lever här och nu.

Alf Henrikson i DN 23/2 1966.

BREV FRÅN ANDERS JÖNSSON (1729-1789) i Risselås
TILL SONEN JÖNS ANDERSSON-ROSENBERG (1758-1821).
BREVET ÄR DATERAT 28 JULII 1788.

Ur Hembygdsföreningens arkivs gömmor har Jöns Örjebo letat fram originalet till brevet, och sedan har han uttytt den för oss flesta nästan helt obegripliga skrivstilen och delger oss brevets innehåll i lättläst form. Att originaltexten är svår att tyda bör väl framgå av brevets sju första rader som vi här kopierat.

Brevskrivarens förmåga att uttrycka sig i skriftlig form är också något vi bör förundras över och beundra. Någon ordnad skolundervisning fanns ju inte denna tid, och de flesta människor kunde varken läsa eller skriva. Därför var brevskrivaren, som också var nämndeman, säkerligen en flitigt anlita och betrodd person i sin hembygd. Vi kan väl heller inte låta bli att gripas av den värme och omtanke brevet från far till son ger uttryck för.

K: Jons 2 nne bref, det ena litet efter
bortresan och det andra i går
middags har jag riktigt bekommit. Det fagnar mig och min hustru, samt
barnen ej litet at få spörja det K: Son mår väl under resan. Gud gifve
at hälsan å ömse sidor framgent finge continuera. Af K: Sons sednare
bref ser man det resan i den starka hettan varit nog mycket besvärlig,
det vi ock här hemma ha kunnat föreställa oss. Vi ha derföre lefvat i
en ständig oro och bekymmer huru K: Son skulle kunna bärga sig i den
ovandlige hetan under marchen, men så snart jag feck bryta det sednare
brefvat, försvan den mästa änsklan och våre hiertan blefvo intagne af
en ovanlig glädje. K: Sons tilkommande Svärfader och Maren Kjårestan i
Åspnäs voro till all lycka vid kyrkan i går, hvilka äfven fingo del af

Högtälskelige och K: Son!

K: Sons 2 nne bref, det ena litet efter bortresan och det andra i går
middags har jag riktigt bekommit. Det fagnar mig och min hustru, samt
barnen ej litet at få spörja det K: Son mår väl under resan. Gud gifve
at hälsan å ömse sidor framgent finge continuera. Af K: Sons sednare
bref ser man det resan i den starka hettan varit nog mycket besvärlig,
det vi ock här hemma ha kunnat föreställa oss. Vi ha derföre lefvat i
en ständig oro och bekymmer huru K: Son skulle kunna bärga sig i den
ovandlige hetan under marchen, men så snart jag feck bryta det sednare
brefvat, försvan den mästa änsklan och våre hiertan blefvo intagne af
en ovanlig glädje. K: Sons tilkommande Svärfader och Maren Kjårestan i
Åspnäs voro till all lycka vid kyrkan i går, hvilka äfven fingo del af

berättelsen om K: Sons hälsosamma tillstånd, hvilket gaf dem anledning till samma fägnessamma betygelser. K: Son bör vara försäkrad derom at vi hysa lika stor K:lek til Maren i Äspnäs som hon vore vårt eget barn, och skall det med Guds hielp aldrig annat skje än at vi önska och söke giöra henne alt det goda vi förmå åstadkomma. Hvad oss angår, så må vi alla bra, så länge Gud förunnar oss hälsa och lifstid. Ehuru åkrarne en tid uthärdadt i mycken torka, så befinnes de dock mot förmodan rät härlige, at de på flere år icke varit fägre, så vi näst Gud, hoppas få en välsignad årsväxt, och at man efter alt utseende, väntar få börja med sädesbergningen 14 dagar eller aldrahögst 3 veckor til, om Gud tackes hädanefter bevara oss från köld m.m. Höbärgningen har hittills gådt rätt lyckligt för sig, och får man skynda sig om man skall hinna sluta til dess vi få begynna hantera säden. I Församlingen höres intet annat än hälsosamt, utom det at G^{la} Mats i torpet dog i slutet på förra veckan, och Olof Ersson i Grelsgård tog afsked i morse ifrån detta dödsens land. Hans dödsfall var nog oförmodel^t och sorgel^t. Sistledne lördagskväll kom han ifrån myran och klagade öfver någon olägenhet i halsen, var sängliggande blot gårdagen och kände sig något siuk, men ej så illa at han förestälte sig det glaset i morse skulle vara utrunnit. Så obeständigt är vårt lif och väsende i denna obeständigheten, det vi böre alltid oss erhindra och så mycket snarare laga, at vi stå i vänskap hos Gud och äro beredde i hvad vi äro hema eller ute vandrande. För öfrigt får jag hälsa ifrån alla vänner och bekanta, synnerligen från vår Präst och dess K^{sta} tusende, 1000 de falt. Hvarmed jag innesluter min, min hustrus och barns, samt med all faderlig kärlek til döden lofvar
Min Högställskel^e K: Sons

Hulda Fader

Anders Jönsson i Risselås

Med anledning av att Gunnar Grahnström rätt nyligen tagit steget in i ett nytt decennium ber Strömsbladet få gratulera och erinra något om hans insatser för Ströms Hembygdsförening, i vilken han var v.ordf. och kassör år 1957-1966, ordf. och kassör 1966-1970 och kassör 1970-1972.

Under Gunnars tid fortsatte och intensifierades stugbygget på HG. Föremålssamlingarna växte och vårdades och han organiserade och ledde en nöjes- och kulturverksamhet av hög klass. Vem minns inte t. ex. hans Jantli-/Strömskvällar, som under sommartorsdagarna i många år lockade besökare i tusental, och i vilka många av landets förnämsta artister medverkade. År 1977 kallades Gunnar Grahnström till hedersledamot i Ströms Hembygdsförening.

BLI DIN EGEN METEOROLOG.

"Väder och vind" har i alla tider varit ett kärt samtalsämne och kommer väl så att förbli. Men dagens människor har nog i hög grad förlorat både förmåga och intresse att genom naturiakttagelser förutsäga, "spå", morgondagens eller kommande veckors väder. Våra förfäder, däremot, som inte hade tillgång till alla de väderleksrapporter och prognoser vi flera gånger om dagas matas med genom radio och TV, var tvungna att lära sig tyda skiftningar i den omgivande naturen och djurs beteenden för att kunna förutsäga blivande väderlek. På varje gård fanns det nästan alltid någon som minst lika bra som våra bekantingar i TV kunde tala om hur kommande väder, skulle bli.

Vi ska här repetera några vädermärken, som gjordes i våra bygder, iakttagelser som fortfarande kan göras, och eftersom vi nu befinner oss i vinterhalvåret igen, behandlar vi i detta nummer i huvudsak de tecken som rör höst och vinter. Vi börjar emellertid med några iakttagelser som berör hela året.

Torsdasafta jär (gör) fredasver (väder), men lördan häv (har) sitt eget ver.

Sådant vädret är 4:e och 5:e dygnet efter nytändning, skall det bli resten av månaden.

Drömmar man om döda människor blir det nederbörd och oväder.

Ruskar sig hästen med selen på, blir det sannerligen ruskväder.

Om norrsken syns högt uppe på himmelen i väster blir det vackert väder, däremot blir vädret dåligt, om norrskenet står lågt i norr.

Flammar norrskenet blir det blåst, står det stilla och är grönaktigt, blir det kallare.

Vid fullmåne blir det alltid kallare.

Är det ring kring månen, s.k. mångård, blir det nederbörd. Stor ring ger liten nederbörd och tvärt om. På en del håll sägs det att stor ring ger mycket nederbörd och liten ring liten nederbörd. Man får pröva sig fram.

Nu övergår vi till tecken och märken, som gäller höst- ochintervädret, och vi börjar med datumet den 10 augusti. Är vädret vackert den dagen, blir det en vacker höst.

Så tar vi det där om rönnbären. Enligt sägnen bad rönnen vid skapelsen att slippa bära börda både sommar och vinter, och den blev bönhörd. Har rönnen mycket rönnbär, blir det alltså en snöfattig vinter och tvärt om.

Tidig vinter blir det om löven faller av träden tidigt på hösten.

Om trädens löv på hösten sitter så hårt, att vinden måste slita dem från grenarna blir vintern kall och snörik.

Och snöa skall det i vilket fall som helst före den 29 september. "Om je än ske gå ma kepp å stav, ske je viis'ma (visa av mig) före Mikaelidag", säger snön själv.

Den 8 oktober var en märkesdag för de gamla. Kommande sommar blir nämligen som den dagen är.

Även vintergatan talar om hur vädret blir. Mitt på himlen går gränsen mellan öst- och västsidan. Västsidan är hösten och östsidan tiden efter jul. Är det mycket vitt på västsidan blir det mycket snö före jul, och mycket vitt på östsidan ger en snörik efterjulsvinter.

Det är nu hög tid för den kända ramsan "aftarö ger måratö, mårarö ger aftasnö".

Andra säkra tecken är att när domherrar och sidensvansar söker sig fram till gårdarna blir det yrväder, samt om Anders slaskar, så braskar julen och vice versa.

Blidväder i julhelgen bådär dålig årsväxt, och är det mulet om julnatten, blir det dåligt med bär kommande sommar. Men om trettondagshimlen är klar blir det däremot gott om bär.

Trettondagstö är bättre än tretton lass hö, och trettondagstö och Kyndelsmässnö (Kyndelmässodagen är den 2 februari) bådär ett gott år, men Kyndelmässtö ger fröse (fruset) korn och röte (surt) hö.

Den skare som bildas efter trettondagstön kommer att ligga mitt i snön, d.v.s. det skall komma lika mycket snö till som det finns på trettondagen.

Paulusdagens, 25 jan., väder visar hur sommaren ska bli och Peter Kat 22 febr., talar om hur vädret blir en månad framöver.

Vädret den 9 mars (40 martyrer) ger prognosen för kommande 40 dagar.

Vill man så till sist veta vädret under årets sju första månader, ger man noga akt på dagarnas väder från juldagen till nyårsaftonen. Sålunda kommer juldagens väder att dominera under januari, annandagens väder präglar februari o.s.v. till och med nyårsaftonen, som låter en ana hur juli månads väderlek blir.

Vi återkommer med sommarhalvårets väderlekstecken i nästa nummer.

Arne Rosenberg.

Källor: Ströms HF:s årsskrift 1937. Jänten 1966 samt div. odaterade tidningsurklipp.

Ingenting är enklare än felfinneri. Det fordrar ingen talang, ingen självförebärelse, ingen intelligens av den som vill etablera sig i den kverulantbranschen.

Fotografiet visar Ströms kyrka och en del av Storgatan omkring sekel-skiftet. Byggnaden till höger, riven 1967 för att ge plats åt Konsum, var en affärsfastighet och uppfördes av lanthandlaren Anders Andersson Byström - Ante i Kyrkbyn - som var från Näskott. Redan före 1889 över-togs affären av D.C. Smith, vars namn kan läsas på skylten på bilden. Diversehandeln innehades sedan av A. Th. Selinder & Wallner och därefter av Selinder ensam. Han dog 1910, och Nils G. Dahln tillträdde. År 1930 övertog så Jonas Amcoff affären, och han blev dess siste ägare. Åren före 1891-92, då godtemplarhuset stod färdigt, användes husets övervåning som logelokal. Huset är ursprungligen den prästgård, som uppfördes av komminister Magnus Selberg (1792-1865) på dagens kyrko-herdeboställe vid Näsvägen, köptes och flyttades av ovan nämnde Anders Andersson Byström.

Om vi återvänder till fotografiet ser vi hiterst till vänster Nordströms & Bloms Diversehandel på området för dagens posthus. Trevåningshuset strax bortom nyss nämnda diversehandel, inrymde bl.a. Månsson & Olsson, några andra klädesaffärer samt Konfekthörnan och revs, när posthuset skulle byggas. Skylten på byggnaden visar, att Apoteket hade sina lokaler i huset, innan det flyttades till den stora, gula byggnaden invid Turisthotellet, d.v.s. på parkeringsplatsen för Folkets Hus.

Det lilla huset närmast kyrkan stod också kvar tills posthuset upp-fördes och i det inrymdes i senare tider Sundings, senare Engströms Guldsmedsaffär, ÖP:s redaktionslokal och en damfrisering.

Vore det inte för kyrkan skulle vi inte alls känna igen Storgatan. Samhällsbilden har sannerligen förändrats.

OKNYTT OCH SKRYMT I VEDJEÖGÅRDEN ?

Huvudbyggnaden på vår hembygdsgård är Vedjeögården, som övertogs av HF och uppfördes här åren 1956-57. I många år dessförinnan stod den imponerande parbyggnaden obebodd uppe i Vedjeön, på fastigheten Öjudden, som då ägdes av makarna Kristina och Johan Wikström. Deras äldste son, Folke, berättar här om några underliga och oförklarliga upplevelser han hade i huset, när han i sin tidiga ungdom ensam övernattade där några ovanligt varma sommarnätter.

Det var sommaren 1941, en sommar under krigsåren 1939-45, då vintrarna var bistra och somrarna soliga och varma. Jag var sexton år och deltog som vanligt i slätterarbetet på vår gård. För att få lite svalare åtminstone under natten, beslöt jag mig för att sova i den luftiga och obebodda storstugan på Nolatgården på Öjudden. När kvällen kom, cyklade jag den 1,5 km. långa vägen dit och lade mig i den lilla sovalkoven, som då fanns inbyggd i köket.

Efter en stund väcktes jag av ett trampande och springande av många små fötter i rummet ovanpå köket, och rätt som det var kom "de" nedfarande som i en långdans utför trappan och in i förstugan och köket. Dörren till sovalkoven stod litet på glänt, och jag försökte att se vilka besökarna var, men "de" undvek att visa sig. Snart bar det av uppför trappan och in i det övre rummet igen, och allt blev åter tyst.

Naturligtvis blev jag mycket fundersam över det inträffade, även om jag inte blev särskilt uppskakad. Jag var ganska van att vara ensam i skog och mark, på jakt- och fisketurer och vid övernattningar i timmerkojor och i fäbodarna. Inte var jag speciellt vidskeplig, men däremot blev jag ordentligt nyfiken på det jag hade varit med om.

Nästa natt upprepades det hela, och då gjorde jag den iakttagelsen, att om jag vände ryggen mot sovalkovens dörr, hörde jag "dem" alldeles intill min säng för att strax försvinna, om jag gjorde ansatser till att vända på mig. En följande natt satte jag mig på en stol i ett hörn i köket och väntade på vad som komma skulle. Visserligen började även då oväsendet där uppe som tidigare men hölls sig kvar där uppe.

Trots de nattliga orosandarnas framfart övernattade jag ändå i byggnaden i fjorton dagar, och varje kväll började långdansens däruppe för att fortsätta nedför trappan och in i köket. Alla mina försök att få syn på "dem", småfolket, som jag antog det var fråga om, misslyckades.

Jag har aldrig senare bott i stugan, och jag har heller aldrig, varken förr eller senare, hört talas om några som helst underligheter med huset. Folke Wikström.

229

230

231

232

Hjälp oss med namnen på de här personerna ! Tack !
Vi har många kort som är oidentifierade.

UTFARTSVÄGAR FRÅN STRÖM.

En karta från 1700-talets början visar endast 4 huvudvägar, som berör Jämtland. Mest berörs den södra och västra delen av Jämtland. År 1679 föreskrev landshövding Fleming vilka vägar och leder som skulle förbättras. Några gångstigar förbättrades då till kärrvägar. I kungörelse 1702 påyrkades strängeligen en förbättring av många vägar, då en armé förväntades till Jämtland. Nu blev det var sjätte röks eller hemmans-åbos arbete med vägarnas iståndsställande. Om de uppbådade försummat att inställa sig, måste tingslaget böta 47 daler och 3 1/2 öre silverdaler.

Med utfartsvägen mot Östersund byggdes nu broar, medan flottar användes vid överfart i Hammerdal- och Strömsundet. Vägkartan från 1700-talet visar en utfartsväg från Ström mot Hammerdal och därifrån vidare över Stugun ner mot kusten.

År 1768 anbefalldes, att en ridväg skulle upparbetas från Ströms kyrka till nybygget Järlån (Lövberga). Vägen var nödvändig för bl.a. prästerskapet (och andra) vid besök i Tåsjö.

Landshövding Bunge befallde, att vägar skulle utsynas från Ström mot Fjällsjö. Enkla broar byggdes av olika slag, kavelbroar över myrar och spänger över bäckar och åar.

Med vägbyggandet uppfördes gästgivargårdar, där Bredgård blev platsen för Ström.

Tidigare utposter Tåxan och Stamsele, som tillhörde Ramsele, överflyttades nu till Ström, och då kunde vägarna dit förbättras.

Affärs- och marknadsresor koncentrerades mest till vinterhalvåret.

Mindre marknader var Karinsmässa-marknaden som fanns vid Ströms kyrka.

År 1895 fanns den första handdrivna färjan vid Strömsundet.

Under 1800-talet och tidigare fanns inga direkta sommarvägar för hjulfordon ner mot kusten. Från Fale Burmans bok "Jämtländska vägar" kan man läsa om fjällvägen Helgum-Ström. Den utgörs av dålig kärrväg bitvis, eller som en god ridväg, som ibland övergår till en bättre gångstig utmed sjöarna. Den kan med stor svårighet befaras sommartid med Kärra".

Ibland kunde det vara upprepade skogsvägar/klövjevägar, som användes. Svårigheter kunde uppstå vid överfart vid strömmande vatten. Vid sjöar och lugnare vatten användes båtar och flottar. På längre resor sommartid följde man de större vattenlederna och använde då båt. Deras båtar liknade dem som samerna använde. De bestod av tunna granbräder, som sammanfogades med grantågor i stället för spik. De kunde rymma fyra personer och var lätta att bära, så att en karl ensam förmådde bära en båt förbi forsar och strömvatten.

För de boende vid Ströms Vattudals vattensystem var det Faxälvens vattensystem från norska gränsen ner mot kusten, som kunde användas. I samband med att krigsmakten behövde farbara inlandsvägar, förbättrades även utfartsvägen mot kusten. Vid Stamselse placerades en mindre färja för överfart där. Sedermera byggdes där en bro.

Med kraftstationsbygget vid Lövön byggdes en träbro över Faxälvens Strömfåra vid Kocktorpet i Ulriksfors. Nu kunde mindre och lättare hjulfordon användas för transporter genom inlandet och ner mot kusten. För logi och övernattningsbygget byggdes gästgivargårdar, där både häst och människa kunde stanna upp på sina resor för vila och föda. F.d. barnmorskan Jenny Ronne i Strömsund, har i sina memoarer berättat om sin resa Helgum-Ström år 1921 till Ström, för att börja arbeta där.

Genom Risselås by fanns en farbar kärrväg, som förbättrades i AK-arbeten under 1930-talet. I Risselås östra del utgår en gång- och ridstig förbi Kvarnån, Malmsjön och Backe. Den kallas för "Långåsvägen". Sommartid kunde den användas som klövje- eller ridstig för hästar. Över myrmarker lades kluvna stockar, som man kunde gå på. Ibland lades risbädd, som övertäcktes med myrjord, som grävts upp från täck- och dräneringsdiken. Vintertid kunde man där möta någon hästskjuts på väg till Backe eller dess närhet. Även skogskörarna kom att använda denna väg för timmertransporter. Vintertid, när sjöarna frusit till, kunde dessa användas för träkol för kustens industrier. På hemvägen blev det matvaror och maskingods till bygden.

Med 1900-talet, förbättrades utfartsvägarna. Vid Ulriksfors byggdes 1923 en järnbro för tyngre trafik. Vägen därförbi lades om vid fabriksbyggets tillkomst. Motorfärja sattes in över Strömsundet. Vägen mot Gåddede och norska gränsen förbättrades, liksom en ny väg mot Lövberga. Med dessa vägförbättringar kunde nu bil- och busstrafiken förverkligas för Strömsunds del.

Under seklets början efter många funderingar kring Inlandsbanans sträckning, så kunde den invigas med kungligt besök i Strömsund år 1912.

På Vattudalens vatten, kunde vi se bogserbåtar för timmertransport. Persontrafiken uppehölls av S/S Virgo.

Uppgifterna varierar mellan olika böcker - mera finns det att skriva om, men detta får räcka.

Nedskrivna uppgifter är hämtade ur bibliotekets böcker: "Jämtlands Historia", 1645-1720-1880 av Janrik Bromé, Fale Burmans "Jämtländska vägar", samt lokala uppgifter.

Stig Bergman.

"RESA I STRÖM"

-en 16 mm:s stumfilm i färg beskrivande förhållandena i Alanäs och Ströms kommuner i början på 1950-talet.

Året var 1950.

Alanäs och Ströms kommuner var just i slutskedet av sammanläggning till en storkommun: med allt vad det innebär i form av samlade resurser för snabbskjuts in i välfärdssamhället.

En ny era stod för dörren. Men dessförinnan borde kanske en redovisning lämnas till kommande generationer om dagens situation i strömsbygden vad angår näringsliv och samhällsstandard. En krönika i rörliga bilder t.ex.

Tillfället tycktes gynnsamt. Proceduren med att framställa färgbeständig smalfilm hade vid den tiden påtagligt förenklats och förbilligats och gett anledning till en formlig industri av s.k. hembygdsfilmer.

Fullmäktige i Alanäs och Ström beslöt i oktober 1950 att anslå vardera 4000 kr för att bekosta produktionen av en hembygdsfilm. Samtidigt utsågs Elias V. Johansson, Birger Källberg, Stig Lander och Karl Olovsson att välja motiv, utarbeta manuskript och utse lämplig fotograf. I Ströms Hembygdsförenings verksamhetsberättelse 1956 (!) anges att kostnaderna för inspelning av hembygdsfilmen kom att belöpa sig på 25000 kr. Fullmäktige tillsköt huvuddelen av dessa medel. Företag och enskilda bidrog med smärre belopp.

Kommittén uppdrog åt smalfilmaren Gösta Lundberg, Östersund, att producera filmen med ledning av ett av kommittén utarbetat manuskript. Själva ställde de sig till förfogande som assistenter med hänsyn till vars och ens intresseinriktning.

Elias V. Johansson deltog aktivt i bl.a. inspelning av avsnitt som berörde kommunernas politik och kraftförsörjning, Birger Källberg vad gällde scener från skola, jord- och skogsbruk, Stig Lander dito beträffande utbildning samt hembygds- och föreningsliv och Karl Olovsson slutligen i allt som rörde politik och musikliv. Så här efteråt kan konstateras att filmaren gavs ganska fria händer att utforma flertalet avsnitt.

"RESA I STRÖM" kom att i färdigt skick kräva en visningstid på drygt två timmar. De delades upp på fyra hjul. De aktiviteter, som kunde hänföras till Strömsunds municipalsamhälle, samlades i en separat filmrulle.

Redan från början gjordes en detaljerad förteckning över de olika avsnitten upp. Tyvärr brast det i registreringen av namnen på alla medverkande.

I förbigående vill jag nämna om

1. att den nuvarande Storstugan på hembygdsgården nere på Aspudden återfinns i sitt ursprungliga skick i en filmsekvens från Vedjeön
2. att filmkommittén puffade för miljövärd redan på 50-talet genom att bl.a. visa hur sjöstränderna förfulats i samband med pågående vattenreglering utefter Ströms Vattudal samt
3. att man på den tiden verkligen vårdade sig om andliga värden - se t.ex. affischen på annonspelaren invid Ströms kyrka om att kyrkoherde Gunnar Berg påskhelgen 1951 tänkte tala fritt ur hjärtat om strömsbornas synder.

För att i möjligaste mån bevara filmen åt eftervärlden kostade fullmäktige på köp av en kopia för visning. "Originalen", om man kan säga så, arkiverades. Denna originalversion var närmast avsedd att sparas för kommande generationer och därtill tjäna som underlag för framställning av nya visningskopior. Den har tyvärr drabbats av svåra skador.

Om 50-talets visningskopia bör kanske nämnas att den genom hembygdsföreningens försorg visades i flertalet byar. Den kollekt som då togs upp, tillfördes hembygdsföreningens kassa. Jämsides med detta lånades filmen givitvis ut till olika lokal föreningar och organisationer. Kopian har med åren blivit mycket illa åtgången. Dessutom saknas numera flera intressanta avsnitt alldeles. Söndertrasade eller omhändertagna?

Filmen - i ursprungligt skick - borde väl kunna anses representera kulturhistoriska värden. Den återger ju redan åtskilligt, som ej kan återskapas. Många prominenta figurer från 50-talets Ström träder oss till mötes. Timmerflottnings, färjetrafik och fäbodliv hör till en svunnen tid - för att bara ta några exempel.

Visst bör det finnas välgrundat hopp om att det bland dagens strömsbor kommer att dyka upp någon eldsjäl, som kan ställa samman till en enhet det värdefullaste av de avsnitt som ännu återstår av "RESA I STRÖM"?

Stig Lander

Ordförande i Ströms Hf åren 1946-51, 1953-54, och 1957-58 samt sekreterare åren 1953-58. Hedersledamot i föreningen 1959. (Red. anm.)

Jämska ha måång adjektiv

Så här sa gumman "att'a Ante på Öj'n" om gubben sin, när en kaffetörstig grannfru hälsade på - " 'N Ante, kalvskall'n henn, skuull nô færa på Flata, dyngox'n dann, å kööp sôckre, sôtikus'n henn, man troo atte han kan fool hejm'sa nônn gång, mesekokar'n dann!"

Ingrid Nilsson efter Greta Närsjö.

BREV TILL STRÖMS HEMBYGDSFÖRENING.

Jag förutsätter att hembygdsföreningens motto är att bevara "vad som gammalt och fornt varit haver". Numera finns det dock tyvärr inte mycket kvar, som påminner om svunna tider. Ströms makthavare har för övrigt varit mästare i att fördärva och förstöra kulturminnen. Som exempel vill jag nämna först 1300-tals-kyrkan som raserades (av stenarna byggdes delvis en ladugård i Kärrgårdet). Motsvarande 1300-talskyrka finns bevarad i Ramsele. Vidare de gamla kyrkstallarna, som är helt borta. Sockenstugan finns kvar i modifierad form. Det gamla kruthuset var också en relik. Revs även detta eller har det flyttats?

Uppräkningen kan göras mycket längre, men jag vill i stället framhålla något som kan räddas, även om det sker i elfte timmen, eller varför inte säga 11,59. Jag avser här den lilla vägstump, som finns kvar av den gamla riksvägen mellan Strömsund och Östersund. Ända fram till långt efter sekelskiftet rullade här hästdragna foror mellan gästgivaregårdarna (en sådan fanns f.ö. i Bredgård).

Vägen är unik, och det lilla av den som finns kvar, bör bevaras för eftervärlden. Tyvärr har vägförvaltningen (eller är det kommunen?) gjort en del oförlätliga ingrepp på den, som dock bör kunna återställas. Vägen bör K-märkas och all biltrafik förbjudas! Där fanns t.ex. vid sidan om vägen, (nära Öhn-vägen) en "jorddragningsgrop", d.v.s. där man lät nyfödda dras på ett skynke för att förjaga "skrömt" och andra farligheter för barnet.

Det finns även ett stenröse vid sidan om vägen, där enligt sägnen två samer stenades och begrovs.

Under hela 1930-talet började vägstumpen att kallas "kärleksstigen" och där har troligen många romanser spirat.

Mer kan förmodligen berättas av "urinvánarna", som minns sina föräldrars och farföräldrars berättelser.

Till sist: Låt alltså återställa och bevara den gamla riksvägen snarast! Hembygdsgården kan senare förslagsvis arrangera årliga hästdragna utflykter från Hembygdsgården.

Tore Löf, Näsvisen

Anm.: "Kärleksstigen", d.v.s. en sträcka på gamla Östersundsvägen, börjar c:a 150 m. in på vägen mot Öhn från OK räknat och går ovanför campingplatsen, förbi Vägverkets station, ner till väg 45. Sedan fortsätter vägen över Kent Sjöboms fastighet, förbi avrättningsplatsen för samerna i Sjougdendramat och vidare söderut.

(Redaktionens anmärkning)

DET VÄNLIGA 70-TALET

Några minnesbilder från hembygdsgården i Strömsund.

När man närmade sig Strömsund för allra första gången, och körde upp på den grandiosa bron över Vattudalen, så var det inte bara speglingen av skogsklädda holmar ute på de vida vattenytorna som fångade uppmärksamheten. Till höger om själva brofästet på andra sidan sundet, just där samhället började, fanns en samling gamla hus utplacerade i en tilltalande gårdsbild - Ströms hembygdsgård.

I motsats till dagens livliga aktiviteter rädde i början av 1970-talet ett stilla lugn kring hembygdsgården i Strömsund. De korta ögonblick vi kan uppleva av gamla sekler, fanns bevarade i alla föromål som låg utbredda på bord och hyllor och ute i förrådsbodar. Jag hade fått till uppgift att bringa ordning i samlingarna, och söka göra dem mer lättillgängliga och överskådliga för visningar och dyligt.

Om det vilade en högtidlig stämning över gården, så var det ändå glada och livliga människor som var engagerade i verksamheten. När man annonserade till fest, så infann sig strax en pigg och livad stämning. Maria Hallström plockade fram träskeden och höll sin "telefonmonolog", för att sedan avlösas av sin man, spelmannen Sven Hallström, som exekverade en Strömsvals på fiol. Han sekunderades av Kalle Närsjö och Helge Mannerbert m.fl. storheter på instrument. Den barske kronokommissarien Assar Fjällgren tinade upp och vävlärlarinnan Rebecka Ström stampade takten medan Ruth Eriksson dansade med sin Holger.

Eftersom det var om hösten och ganska kallt uppe i Storstugans övervakning, där jag höll till med utställningen, ordnade föreningens ordförande fram en byggfläkt som värmekälla. Den fick bytas ut några gånger. Jag var inte så bekant med Sten Sundquist vid den här tiden, och fruktade att skolrektorn skulle bli irriterad när jag upprepade gånger måste störa honom med mitt lilla problem:

-Nu gick proppen-igen!

Sedan drog yrvädret Sunnan Asp-Nilsson från Havsnäs in i kansliet, och ingenting var sig mera likt. Hennes närvaro innebar en mindre revolution i verksamheten. Pigg och glad blev hon föreningens ansikte utåt.

Sten Sundquist hade en tid oroat sig över vad som skulle hända med Strömsboken, när Lennart Trangius forskningsmaterial nått en slutpunkt i utgivningen. Tanken på någon slags bilderbok var väckt, men hur skulle den se ut? För egen del hade jag närt en vag dröm om att få göra en hembygdsbok som avvek lite från "standardmodell 1b". Sten understödde tankegångarna, och så föddes serien Tidsbilder från ett svunnet Ström.

Från början kändes årsbokens uppläggning avig, då vi överlät åt läsaren att själv bilda sig en uppfattning om den tidsepok som presenterades.

I normala fall är det hembygdsforskare och historiker som gör detta arbete, och sedan omvandlar tankemödan i uppsatsform. I Strömsbokens fall var detta ogörligt. Vem kan skriva en sammanhängande text som behandlar så vitt skilda ting som högstämde tal i kyrkan och bråk kring ölkiosken nere vid Virgokajen. Bättre då att låta tiden tala med egen stämma.

Enligt ursprunglig plan var årsboken tänkt att komma ut i fyra delar, med början 1805-1880 och en avslutande del 1933-1945. Detta var innan vi visste omfånget av allt material som låg och väntade. Det kan tyckas säregnet, att vi började en bilderbok med årtalet 1805, långt innan kameran ens var uppfunnen. Att årsbokens nya inriktning ändå var acceptabel förstod vi, när ÖP:s dåvarande lokalredaktör, Sven Eriksson, i en anmälan skrev: "Man brukar vanligtvis inte förknippa hembygdskrönikor med litteratur av stort läsvärde. Strömsboken är härvidlag ett gyllene undantag." Och i Strömsunds Tobaksaffär såldes ett glädjande stort antal årsböcker. Dåvarande ägare, Annagreta och Göran Hansson, gjorde god reklam, liksom Folkbanken och Gunnar Granström.

Under 70-talet förändrades samhällsbilden i Strömsund ytterligt dramatiskt då en stor del av det äldre byggnadsbeståndet revs och ersattes av nybyggen. I vissa fall förbättrades miljön, men det som förvånade var med vilken entusiasm man gick till verket. Rimligen borde några beslutsfattare ha bidragit till att den egna uppväxtmiljön förpassades ur sin värld. Man behöver inte vara särskilt uttalad hembygdsvän för att finna detta beteende lite märkligt.

Ute på Öhn huserade sommartid herrar Gamlin & Wolgers. Jag har ett första minne av Beppe när han besökte hembygdsgården i Föllinge. Det mest förunderliga med honom var hans personliga blyghet. Jag trodde först att Beppe skämtade, men när jag förstod att denne superkändis var verkligt "blyg", så infann sig en viss förlägenhet i samvaron med honom.

De första spåren av Yngve Gamlin fann jag uppe på en vind i Tant Elise-stugan. Där stod en cykel av ovanlig modell parkerad. Den hade använts i något karnevalståg. Cykeln utstrålade gränslös fantasi. Upphovsmannen mötte jag några år senare. Då hade jag sett hans film "Jakten" (ett försummat mästerverk) ett tiotal gånger, oftast ensam i biosalongen. Liksom vid mötet med Beppe blev man förundrad. Gamlin var enorm generös och gästfri och bjöd på formidabel underhållning när han spelade upp sin tolkning (aldrig visad i TV) av illamående personer av olika nationalitet. Här fanns tyskens korta och militäriskt strikta uppkastning, engelsmannens mer adligt finstämda "oh-kära-du-urp", spanjorens eldigt eruptiva och den italienskt skönsjungande varianten. Eftersom takhöjden i det Gamlinska sommarnöjet var lägre än normalt, så var det en fördel i att ligga dubbelvikt av skratt...

Som sinnebild för stämningsslaget i Strömsund under 1970-talet passar Bebbes & Gamlins karaktärsdrag väl in i sammanhanget: 70-talet, detta vänliga och generösa årtionde uppe i de nordjämtska urskogarna!

Yngve Nilsson
red f Strömsboken 75-

SVENSK-AMERIKANARAN

Sammarn å Hejmvändardagan	Då tog kanske hælve live
främmene långt ifrå	innan dôm kunne få rå
sôm ha frakte må'sa inværtes	må tur å returflyg te Sverige
all minna dôm samle på	atte ejn gång igen få gå
frå traktôm der röttran deres	på'n byvåg sôm hejle e kante
finns på nônn litt'n gål	må innele "Kom ihöug"
der slite för föa å klea	der de bäste å fineste stane
int jusst va nô framtissmål	sæn all fela u minnan flöug
Må'n enkelbiljett bortôm have	Å sô kom dôm nôrr sammarvôcke
der möjlehejtan va måång	innan tebakker dôm vänn
de högste pris dôm betæla	å sii sola gå opp - å gå ne
va att hejmvåjjen va för lång	alleless likkt'sa än

De meste ha - annars förändres
å då va dôm förbered på
mann ingenstans lyysst fell sola
sôm hejm der dôm traske sôm små.

Ingrid Lejdststrand

Feberprovinga

En man känd för att vara lat, hade ett rivjärn till hustru. En gång när mannen låg till sängs mitt på ljusa dagen, och högljutt beklagade sig över hur sjuk han var, hämtade hustrun en bit näver och sade - "Stupp 'n henn põne tække! Om nevvra knôrres, kan du liddje idag, annars få Du vræka opp'da, latstamp!"

Ingrid Lejdststrand efter hörsågen.

OCH SA LÄR NÅGON HA SAGT ATT:

Inbillningen är värre än pesten.

Ärade medlemmar!

Ni har just avslutat genomläsningen av höstnumret av Strömsbladet och kan då konstatera, att häftet är något tjockare än tidigare. Redaktionen har nämligen fått ta emot många intressanta artiklar m.m., som vi härmed delar med oss av, och vi tackar er medarbetare, både gamla och nya, så hjärtligt. Samtidigt anholder vi om bidrag och tips till nästa nummer, som ska utkomma "när vårliga vindar åter draga". Det finns faktiskt läsare av bladet som påstår, att det är "läsvärt". De som tycker annorlunda hör dess bättre/tyvärr inte av sig. Så vi arbetar alltså vidare med medlemskriften för att tillsammans göra det bästa möjliga av vår kontaktskapande länk.

Varma höst-hälsningar till er alla!

Redaktörerna

OBSERVANDUM

Strömsboken, vår lokala historiebok, kostar 95:- för medlem och 110:- för icke medlem. Tidigare årgångar fås för 50:- per ex. , 4 ex. 150:- och hela serien, 18 böcker, 700:- . Vid eftersändning tillkommer porto.

Släktböckerna, från åren 1944-1972 om byarna och gårdarna i Ström, har nytryckts och priset är 25:- per exemplar. Antalet häften är begränsat.

Strömsbonaden, av Paul Sahlin kostar 550:-. En uppskattad julklapp och födelsedagspresent.

Småskrifter, med varierande innehåll från 10:- till 30:- per ex. i lager.

Tänk på föreningens Hembygdsfond vid minnes- och högtidsdagar !
Postgiro 243 30-1 .

Medlemmar! Försök värva grannen som medlem i föreningen !
Årsavgiften är fn. 75:-.

Kansliet är öppet klockan 08-12. Tel. 0670/11232.

Kanslist Ingrid Lejdstrand

Vaktmästare Gunno Emanuelsson

I det tilltagande höstmörkret är det hög tid att tänka på att skicka julpaket till Övre Volta och Nedre Electrolux.